

6-dik Szám.

N E M Z E T I

T Á R S A L K O D Ó

Februarius 9dik napján 1836.

Székelyekről közlemények.

(folytatás)

XXIII. XXIV.

II. Zápolya János választott magyar király' 1567beli parancslevele Udvarhely-szék' Fő's Ló-fő Székelyeihez; és 1569beli adomány levele Maros-székben fekvő Bere nevü faluról Kathay György' részére.

Mí második János, Istennek kegyelmességéből Magyarországnak, Dalmatziának és Horvátországnak választott királya. e. c. t. Mí Híveinknek, Vitéz lő és Gyors Férfiaknak, Udvarhely-széken lakozó Fő-népeknek és Ló-feknek köszönetünket és szokott kegyelmességünket irjuk. Nyilván vagyon Nátatok, mikippen ez Erdély országbeli Híveink három nemzétül ez minapi rész szerint való gyűlésekbe, melyet Mí nekik Szent András' napjára Szebembe hirdettünk vala, egyenlő akarattal végezék: hogy az nemesség az elébbeli rovás szerint Szász Sebesnek építésére az ő jószágokból minden kaputól huszon öt öt pinzt, az mely nemes embernek penig jobbágyi rováson nem volnának,

Első fél-esztendő.

azok ötven ötven pínzt, az egy házhely nemesek pedig huszon öt öt pínzt adjanak; kikkel a Székelység is egyenlő terhet vön magára. Miért pedig hogy ez dolog haladékos nem szenvedhet, parancsolunk Nektek: hogy vevén az mí Levelünket, az Fő-népek közületek, kiknek földön lakóik az rováson nincsenek, az ötven pínzt, az egy házhelyi Ló-fejek pedig, az huszon öt öt pínzt 27) Szász Sebesnek

27). Miért ádta az egyház helyü Ló-fő Székelyek annyit, mennyit az egyház helyü magyar Nemesek, azt megmagyarázza ezen levél: „Nos Joannes secundus, Dei gratia electus Rex Hungariae, Dalmatiae, Croatiae etc. Memoriae commendamus tenore praesentium significantes quibus expedit universis. Quod Nos considerantes fidem, fidelitatem, virtutem militarem, integritatem ac fidelia servitia fidelis nostri Egregii Georgii Kathay, aulae nostrae familiaris; quae ipse sacrae primum dicti regni nostri Hungariae coronae, ac deinde Majestati nostrae pro locorum et temporum diversitate, potissimum vero in omnibus fere expeditionibus nostris contra Germanos, adversarios nostros, susceptis, non parcen. personae, rebus et bonis suis, magna semper fidelitatis constantia, rerum suarum jactura, ac sanguinis larga effusione exhibuit et impendit: totalem et integram possessionem nostram siculicalem Bere vocatam, in Sede nostra siculicali Maros existen. habitam, simul cum toto et omni jure nostro regio, si quod Nos in eadem possessione qualitercunque haberemus; aut nostram eadem ex quibuscunque causis, viis, modis et rationibus concerneret Majestatem; ac pariter cum cunctis eorundem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet: terris videlicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, foenetis, sylvis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis vinearumque promontoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis, aquarum decursibus, molendinis et eorum locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus, quovis nominis vocabulo vocitatis, ad eandem possessionem ac dictum jus nostrum regium de jure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus, sub suis veteris metis et antiquis limitibus existen.; demptis Primoribus et Primipilis Siculis, quos pro Regni con-

építésére minden haladék nélkül, szokott terhek és birságok alatt az mí Hívünknek, vitézlő Kornis Mihálynak, ez dologra választott személynek kezébe szolgáltatassátok. Ebbe egyebet semmiképpen ne cselekedjeteK. Költ ez Levél az mí városunkba Medgyesbe, kis Karácson nap után való Szombaton, Úr' születése után ezer öt száz hatvan hét esztendőben.

Joannes Electus Rex 28).

XXV.

Szekely Nemzet' 1606dik esztendőbeli Végzéseí.

Articuli Dominorum Siculorum, videlicet Terrae Siculicaniae tam Primorum, Potiorum, Primpilorum et Libertinorum omnium Sedium Siculicalium: Udvarhely, Marus, Csík, Gyergyó, Kászón. Item Sepsi, Kézdi et

svetudine unius sessionis Nobiles haberi volumus; Peditibus item Pixidariis in usum publicum per Nos delectis, forte ibidem residentibus, haereditatibusque eorum; Georgio Kathay ipsiusque haeredibus et posteritatibus utriusque sexus universis dedimus donavimus et contulimus; imo damus, donamus et conferimus jure perpetuo et irrevocabiliter tenen. possiden. pariter et habén. Salvo jure alieno. Harum nostrarum vigore et testimonio Literarum. Quas in formam nostri privilegii redigi faciemus, dum Nobis in specie fuerint reportatae. Datum in oppido nostro Thorda. Decimo die mensis Junii, anno Domini millesimo quingentesimo sexagesimo nono."

Találtatik: a' Kolozsmónostori Konvent' levéltárában, II. János' királyi könyve' (Liber Regius) lapjain.

28). Ezen levél' eredetijének tulajdonosa, a' tavalyi november' 22ik napján itt Kolozsváratt elhalt gróf Rhédey László úr volt.

Orbai 29); in comitiis eorum generaliter die vigesima nona mensis Decembris anno Domini millesimo sexcentesimo sexto in oppido siculicali Udvarhely celebratis conclusi:

Mivelhogy az Székelység között sok visszavonások voltak, melyeknek eligazításáért generaliter az Székelységnek gyűlésinek kellett lenni és celebráltatni; végeztük azért minekelőtte arról concludálnánk

1. Első renden — az mint az mí kegyelmes Urunk ő Felsége 30) parancsolja — : hogy az Szabad Székelység el ne kösse magát; mert megakarja ő Felsége tartani az szabadságban az Szabad Székelységet; hogy valakik az ő Felsége' fejedelemségében elköötték magokat valami prae-

29). A' közelebbről elmúlt 1835ik esztendőben julisban Nagy Ajtán honn létemben, Miklósvár-szék' nagy érdemű al-királybírója, Szemeriai Bora Elek úr alig értesítetek arról: hogy nevezett Székünknek Nagy Ajtán lévő levéltárát is ohajtánám históriai tekintetből látni, 's legottan siette rendelést tenni, hogy a' Száraz Ajtán lakó levéltárnok úr' jelenlétében és segítségével az említett tár' azon adataihoz juthassak, melyek Miklósvár-székünköt, székely Hazánkot és Nemzetünköt históriailag tárgyazzák. Köszönet ezért tőlem az olvasó közönség előtt is a' tisztelt Al-királybíró Urnak! Igaz székely hazafiai készséggel, szívességgel — mondhatnám — örömmel tett rendelkezésének köszönhetik a' székely história' kedvellőji, baráti, hogy itt most nyomtatásban olvashatják a' Székely Nemzetnek 1606tól fogva kéziratban hevert jelen Végzéseit. Kiírtam azokat Miklósvár-széknek 1606 és 1607ik esztendőbeli, egy folio kötetbe foglalt, eredeti judiciale Protocollumából. — Aranyas-szék' nevét a' többi Székek' névsorában, a' kéziratban, nem találtam, 's azért itt nyomtatásban sem említhettem; azonban az „omnium Sedium siculicalium“ 's más szavak' értelmét tekintvén azt hiszem: hogy a' fennforgó 1606ik évbeli székely nemzeti közgyűlésben Aranyas-széki székely atyánkfiaiak őseik is jelen voltak, 's Székek' neve Miklósvár-szék' Protocollumából csak az inprotocolláló vétsége miatt maradt-ki. A' közlő jegyzése.

30). Bocskai István fejedelem.

textus alatt: két vagy három köből zá-
bért; avagy valami kevés pénzért; elég-
sége lévén pedig mind hadakozásra 's mind pe-
dig a' megváltozásra: megváltozzék; 's az is, a'
kinek kötötte magát, kibocsássa; és ha ki nem
bocsátná is, kifoglaltassék kezéből; exceptis cau-
sis: hanemha kik criminalisba estek; ember, ha-
lála; gyilkosságot, avagy egyéb potentiákat exer-
ceáltak avagy patráltak; vagy oly kételenségbe
estek, kiből semmi úton különben ki nem me-
hettek, hanem kényszerítettek fejeket vagy örök-
ségetek elkötniök és eladniok: azok helyben ma-
radjanak ő Felsége' bójöveteléig 51).

2. Másadszor, minthogy Urunkat ő Felségét
némely privata personák megtalálták oly dolgok-
ból, melyeket Generálisunk is eligazíthatott vol-
na, melyekből ő Felségének nehézsége követke-
zett; végeztük: hogy ennekutána Generális U-
ramnak híre nélkül ő Felségére senki ne menjen,
hanem elsőbben ő Kegyelmet megtalálván, ha
eligazítja dolgát, jó; ha pedig nem: szabadsága
légyen az elmenésre; de ha híre nélkül elmegy,
megbüntessék törvény szerint.

3. Harmadszor végeztük: hogy minden Szék-
ben lévő Kapitányok, Királybírák az ő Felsége
eleibe bocsátandó Lovag' és Gyalog' választásnak
okáért hit szerint felcircularják azokat, kik honn
voltak; sőt ha zsoldosok az mostani expeditiok-
ba, kiknek oda volt is: mind Nemes embereket,
Lófejeket, Drabontokat és Szabad Székelyeknek
is értekeit felírják; kiben sem barátság', sem a-
domány, sem egyéb dolog ne fogjon 's ne hasz-

31). De ő Felsége - Bocskai István - Magyarorszá-
ról, honnan váratott, Erdélybe többé nem jött bé; mert
éppen azon nap, melyen e' cikkelyek végeztettek, Kas-
sán elhőlt. Lásd: Wolffg. de Bethlen Historia de rebus
transsylvanicis. Tom. sext. Cibinii 1793. 8o pag. 465.

náljon, és Generális Uramnak írva küldjék: hogy az szerént Urunkot ő Felségét certificálhassa.

4. Miérthogy egy néhány renden való panaszok vagynak, hogy számtalan lopások, tolvajlások vagynak, melyekből az Székelység közt lakó és járó kelő Oláhokra nagy sors vagyon; végeztük: hogy ha valakinek kára lészen; és valaki pásztorára vagy szolgájára lészen az sors és gyanóság, mind Fő-ember, Nemesember, Darabont és Szabad Székely' földén vagy házánál avagy marhája mellett találtatik; az káros ember megfoghassa mind az elmúlt időkbeli károk-
nak patrálásáért — kiváltképpen ha kezében kap valamely pásztornak afféle gonoszul költ marhában — 's mind pedig az következő időkbeli károkért. Az pásztort az Urának, annak az ki' pásztora; akkor eleibe vigye; és tartozzék, ha az peres azon székbeli: harmad nap törvényt tenni — ha pedig más széki: nyolczad nap — tisztessége alatt. Az kit pedig az communis Inquisitionnak rendiben az Királybírák és székadta emberek előtt hét ember egy nyomon ki-ad, akarmi rend embert: azt azon Tiszt megfoghassa, és halállal megbüntesse; de fizetéssel ne; az olyan-
nak marhája az Tiszté. De az kit az Ura előtt condemnálnak: annak marhája az Uráé legyen. Az kit az fennirt gyanó mellett megfognak pedig, és az fogoly nagyobb részen látszik igazságot adni; ha törvény szerént megszabadúl is: de az peres semmi terhen ellene ne maradjon.

5. Ötödször — végezetre az mely háboruságok, visszavonások az néhány veszedelmes és romlott időkbén köztünk — úgy mint az Székelység közt — voltak; miért immár az szent Isten az mí kegyelmes Fejedelmünk' neve alatt Országunknak dolgát békességes holdog állapotra hozta; mú is minden nemü köztünk való dolgokat jó végre

hozván ő Felségének könyörgünk: áldja-meg dol-
gunknak exitusát!

XXVI.

*Székely-földre fejedelem által kibocsátott
Biztosok előtt 1609ben folyt székely perlekedés.*

Anno Domini millesimo sexcentesimo nono,
die tertia mensis Julii in possessione Barót co-
ram magnificis dominis: Pancratio Sennyei,
Joanne Petki, et generoso domino Joanne
Kálnaki, in Siculiam delegatis commissariis
causae actae.

Actor: Bölönfalva.

In causam attractus: Nagy Ajtafalva 32).

Ak. (actorok) dicunt: az mű erdőkön — Visz-
safolyó-bérczen — útat csenáltatok, holott soha
útatok nem volt; az erdőkre is — Nagyárnyék-
ban — az Fekete-erdőbe üzettétek diszuótókat,
kik propriumunk, melyeket bé is hajtattunk volt;
's erdőtetek is; kikért külön külön mindenik do-
logért minor potentián híjuk őket singillatim.

Ik. (inventusok) dicunt: nekünk az köz élő er-
dők volt mindétig tű veletek; megbizonyítjuk
's nem maradtunk semmin; szabadon élhetjük
minden képpen.

Deliberatum.

Pro bent Ak.: hogy Ülökön - az Visszafolyó-
bérczen az Ikk. soha utjuk nem volt; 's az Fe-
kete-erdőt is Nagy-árnyékkal együtt, az Ülök-

32). Nagy Ajta 's Bölön: két, egymással hatá-
ros, nagy, virágzó székely falu Miklósvár-székben az Ólt
vize' jobb partján.

patakának belől felől való helyét, nem birták; semmi competentiajok nincsen hozzá, 's az disznókot is innét vitték bé. E contra Ik. probent: hogy az előtt is közül birták az megnevezett helyeket az Akal., 's utjok is volt ott mindenkor, mikor szénafü nem volt ott. Fiat: coram Thoma Baló, Nicolao et Casparo Baróthi, Jacobo Literato, Joanne Sebestyén, Georgio Nagy, Balthasare et Casparo Veres, Laurentio Gyenge, Blasio Beke, Valentino Sebestyén et Thoma Nagy.

Item. Actorok: Nagy Ajta.

Ik.: Bölönfalva.

Ak. dicunt: egy darab erdőt — Mély-patak' Cseréit — occupálták tőlünk potentia mediante ez disturbiumban; sőt hat ökröt is vittek volt bé, kikért minor potentián hijjuk singillatim; az ökröknek becsit in valor. flor. centum et quinquaginta, 's az erdőnek is szabadulását kívánjuk. 'S miért fejedelmünk' levelével tiltottak: annak is terhét várjuk; mert az előtt is tiltottatok volt meg, melyet törvényre felszabadítottunk volt 's litis inter medio voltunk.

Ik. dicunt: mü nekünk az tú veletek nem köz élő helyünk, erdőnk; 's méltán tilthattuk 's bévihettük marhátokat, mert régen is tilalmasba tartottuk mikor akartuk.

Deliberatum.

Pro bent Ak.: hogy az Mély-patak' Cseréjöknek köz erdejek az Bölöniekkal. E contra Ik. probent: hogy nem köz; hanem proprie csak övék; semmi közök az Aknak. nincsen hozzá. Fiat: coram praenotatis.

Item. Ibidem die sexta julii causa levata.

Az Ik. reportálák bizonyságokat, kikkel megbizonyították allegata ipsorum. Az Ak. peniglen nem reportálának semmi bizonyságokat, és Actorok lévén, nem lőnek paratusok; ergo az törvénynek az tetszett: hogy az peres helyekből nem excludálhatják az Actorok az Inctusokat, hanem közül éljék ez utánn is mint ez előtt élték; és utjok is lehet mindenkor az Ülökön az Visszafolyó bércezen mikor szénafü nincsen ott; az disznóknak az Fekete-erdőbe üzéséért sem maradtak semmin, 's ez utánn is oda üzhessék szabadon; 's meg ne háborgassák az Actorok az Inctusokat az peres Fekete-erdőben.

Az Nagy Ajtaiak és Bölöniek reportálták vala attestatiojokat az Mély-patak' Cseréje felől de ennek deliberatioját differáltuk az Székbe és ott ezen bizonyságokra legyen deliberatio; de törvény vége szakadtáig az Csere tilalmas legyen mindenik perestől; az törvény penig az Székben ezen formán legyen, mint mostan kellene lenni, absque longo litis processu.

Item. Nagy Ajtafalvának sententiát pronunciatunk vala ma reggel az Fekete-erdő felől, és az Ülökön való út felől az Bölöniek ellen mint Ak. ellen ez okon: hogy az Bölöniek Ak. lévén nem lőnek bizonyságokkal készen; az Ik. pedig készen valának és az causa így lévén, ebéd utánn estve felé Bölönfalva superveniála, és Nagy Ajtának tisztaságát akarák felváltani, és ők is Relatoriájokat exhibeálni, melyet ma feleltettek. . . az Ik. azt mondják: hogy nem fér hozzá az felváltás; mert mű dolgunkat véghez vittük; nekünk sententiát pronunciat az törvény 's ahhoz tartjuk magunkat.

Deliberatum.

Az törvénynek az tetszett: hogy az Székbe

kell haladni ennek is, 's ott revideáltassék, ha hozzá fér, hogy az tisztaságot felváltsák, 's addig mindenik fél az bizonyságokon kívül ha többel akarnak bizonyítani az Utrum szerént szabadok legyenek vele, 's az Székben az törvény ezen formán, pronuciáljon sententiát finaliter, mint az Commisarius Urak előtt szokott finialtatni. Ez alatt az Fekete-erdőt közül éljék; 's az utról se excludálják addig az Bölöniek az Inctusokat 33).

XXVII.

Losonczy Bánffy Margith' 1628beli testamentumának székeley jószágiról szóló pontja.

Én Losonczy Bánffy Margith asszony, elsőbben az néhai Nagyságos és Nemzetes Bodoni Istvánnak; másodsor Bogáthi Menyhártnak; harmadsor Allia Farkasnak meghagyott Özvegye, és mostan az Tekintetes 's Nagyságos Kékedi Sigmund Uramnak felesége. Noha az úr Istennek szent kegyelmességéből mostan testemben türhető egészségben vagyok de mindazáltal előttem viselvén ez testi életnek bizonytalan voltát, és sok nyavalyákkal környül vételét, és végre testünknek ez életbül való megváltozását; előttem viselvén mind azt is: mivel az én szerelmes Uramtól, Allia Farkastul én nekem egy fiam vagyok: az Nagyságos Allia Samuel, ki Istennek szent áldásából szin-

33). Ezen hosszason folyt és az illető feleknek egyezésre léptekkel végződött per' leveleit N. Ajta 1632ben a' fejedelmi Táblán transumaltatta. Az eredeti transumtum — melyből itt a' közlés történik — ívenként egy máshoz ragasztott, egy darab papirosból áll, 10 singnyi meg 15 hüvelyknyi hosszú, 's találtatik N. Ajtán a' falu' levelei közt.

tén ember korba kezdett jutni; és ez mostani szerelmes Uramtól is, Kékedi Sigmondtól is, vagyon az szent Istenben jó reménységem: hogy ő szent felsége magzattal látogat. Annak felette megtekintvén az én szerelmes Uramnak hozám való szeretetit, és jószágimra való szorgalmatos gondviselésit; nem is akarván arrul háládatlan lenni, sem pedig jövődőben ő Kegyelme az én szerelmes Uram és fiam Allia Sámuel között holtom után zürzavart visszavonást hagyni; noha én annak előtte két izben is: elsőben Vásárhelyi Borsos Tamás Uram, másodsor Frater István, ítélőmester előtt (vagy ha több helyen lett volna is) az én javaimról testamentarie disponáltam volt, de az ólta mind az üdők és dolgok változván, és magam is minden dologrul különben illendőképpen gondolkodván: minden ekkediglen való dispositiomot revocálni és annihilálni akarom, revocálom és annihilálom. És mostan immár szabad, újabban, jó akaratom szerént élő nyelvemmel tészek minden javaimról ilyen testamentumot:

— — — — —
Negyedszer — — — — —

Item: az megirt Fejérvári házunknak hason felét; Nagy Galambfalvi, ott való udvarházammal együtt, Kis Galambfalvi, Deterfalvi, Dobófalvi, Mátisfalvi, Mogyorósi, és Agyagfalvi portiokat — mind Udvarhelyszékben lévőket az melyek jöllehet az néhai Nagyságos Bogáthi Menyhárt Uramtól szállottanak volt én reám, de azokban is bizonyos peresem találkozáván, nagy sok fizetésünkkel az én Urammal, Allia Farkassal együtt töttük magunkat örökössé azokban is. Mind ezeket a' fölül megirt jószágokat is pariformiter simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis

quibuslibet hagyom az én fiamnak Allia Sámuelnek, és mind két ágon való maradékinak. — — — — —

Utolszor. Ha az úr Isten az én lelkemet testemből kivészi Bohnián (Bonyhán) kívül akarmely helyen: ne szánják sem Uram ő Kegyelme, se fiam arra való költségeket; hanem akar honnét is az én hideg testemet hozzák és hozassák ide Bohniai templomba temetni, hogy itt szerelmes Urammal és megholt fiammal együtt legyen temetésem. Az én holtom után pedig mindgyárt igaz oszlás szerént és testamentum tételem szerént minden ingó és ingatlan jókat megosztván, kiki maga sorsával elégedjék-meg, mind jószággal együtt. Uram ő Kegyelme menjen az övébe; fiam hasonlóképpen menjen az övébe. Mely testamentumot töttem az megirt Bohniai udvarházamnál. 6ta die mensis Decembris anno Domini 1628o 54).

XXVIII.

Oláh-török-tatár dúlás és rablás 1658an.

1658. A' molduvai Oláhok kijövének a' Gyergyói havasba, és mind fejt, mind meddű juhotat elvőnek 4ta augusti. Csíkból is sokat.

Item. Augustusban ki jő sok Török és Tatár Havasalföldéről; egész Erdélyt égetik, rabolják. A' leányoknak, asszonynépeknek tiznek és többnek is hajokat öszvekötik és kezeket hátra; úgy hajtják őket mint a' harmot. Vittek azért el Erdélyből rabot 95 ezeret.

Item. Die 6ta kijövének az Oláhok Moldo-

34). A' K. Fejérvári Káptalan' 1638beli eredeti transumptában találtatik Budán a' m. kir. udvari Kamara' levéltárában.

vából Gyergyóba többen 3 ezernél-egy kapitány alja. Ditrót meggyújták, és a' Gyergyaiak elejébe állanak kevesen — talám harmadfél százan — Szárbegyen alól; Gábor Urok előttök járó, és a' Jésus' kiáltásában eljőve az Angyal és úgy megrettenté a' moldovai nagy hadat: hogy az Oláhokban tizen nyolczadfél száz maradt ide; de a' Gyergyaiakba csak 15 esett-el, és zászlót is 24et nyertek-el a' Moldovaiaktól. Szárbegyen alól egy halomba többet raktak ötödfél száznál; a' többit a' farkasok, 's hollók ették-meg. Ezek 1658 esztendőben lőnek, szeptemberben 35).

XXIX.

Udvarhelyszéki Lókodi Balázs Lőrincznek 1660ban Krimből 36), Lókodra feleségéhez írt levele, maga 's több krimmi rabságban volt Székelyek' állapotja felől.

Az úr Istentől minden testi és lelki üdvösséges jókat, jó egészséget és örvendetes vigasztalást kívánok Kieteknek Édes Anyám tiszta szívből megadatni!

35). A' Gyergyó Szent Miklósi ekklezsia' jegyző könyvéből.

36). Krim, a' perekopi földszoros által, déli Oroszországgal öszvefüggő Félziget a' Fekete tenger és Ázov tenger közt. 13dik században tatár hatalom alá jutván, khánok kezdettek uralkodni rajta. 1478 óta khánjai a' konstantinápolyi török szultánoknak adófizető vasallusaik voltak, 's vasallusi kötelességöknél fogva a' török hadakhoz segítségül tatár csapatokat küldöztek, melyek hazánkban sokszor irgalmatlanul dúltak, raboltak. 1783ban Krim a' török szultánok' hatalma alól kiesvén, az Oroszbirodalomhoz csatoltatott, 's most Tauria orosz kormányaljnak-gouvernementnak — egyik részét alkotja. Fő városa 20,000 lakóval Simferopol vagy is Akmecest, melyet levelében Balázs Lőrincz is emleget.

Az mint az előtt levelet küldtél volt, megadták. Igen nagy örvendezve mind ennyi nyomoruságimban is — adok Istennek hálát: hogy az pogány néptől megoltalmazott. Az mint az bátyád felől írtál hogy tudakozzam Balási Tamás felől: Akmecset nevű város mellett egy faluban vagyon; de nem tudom bizonyosan saczolt-e meg vagy nem. Úgy vagyon, hogy mostanság is beszéltem oly emberrel, az ki beszéllett vele, úgy mint Panczél Ferencz Uram' szolgáljával Ferenczi Istvánnal; ilyent mondott felőle; hogy az urának' 80 tallért igirt; az ura azt igérte, hogy kiveszi vagy kiküldi ha békesség lesz. Décsfalvi Sándor Miklós uram tudakozván Sándor Bálint felől: Akmecset mellett egy faluban vagyon. Lókodi Szász Gergely felől azt irhatom: hogy életben vagyon; egyhétig eleget beszéltem vele, de semmi nincsen még az sacza felől bizonyos. Vas Ferencz felől Angyalosi István izent, hogy tudakozott: az is Akmecset mellett egy faluban vagyon. Többet Lókodit nem tudhatok. Almási Sándor Gergely' fia felől Sándor Ferencz felől azt irhatom: vagy életben vagyon. Magam állapotom felől pedig azt irhatom: hogy még nyomorgok Krimm tartományában Kuzló nevű városban. Saczom' állapotjából még semmit nem tudhatok, mindazáltal csak 100 tallérnak szerit tehetnétek, úgy gondolom, hogy azon megszabadulhatnék. Akarmint saczolhatnék, de ha út nyilatkoznék, kivetném magamot, valamit ad Isten. — Édes Anyám, Édes Atyámfiai 's Édes Feleségem! Mivel az úr Isten ő felsége ilyen jóvát közlötte Ketekkel, mely áldása felől azt mondhatom az én nyomoruságomhoz képest hogy igen nagy áldása az Istennek — hogy megoltalmazta Keteket az pogány' kezitől; kérem az Istenre Keteket: hogy

ne hagyjon mostani legnagyobb szomorú szükségemben és nyomoruságos inségemben, hanem forgodjék szabadulásomon, és valamint lehet szabadítson-meg; mely hozzám való jóvoltát Keteknek az úr Isten megfizeti. Ha élek, Ketek' embersége által megszabadulhatok.— Zolja András felől- Bágyi felől- azt irhatom: hogy az köles aratástól fogva semmit nem hallunk felőle; elszökött még akkor. Benke Ferenczet is láttam az nyárban hogy itt volt; az urának 80 tallért igirt volt. Ugyan Dani Lőrinczet is; ő is itt van Krimmben. Simon Mihály is Dobófalvi itt Krimmben van. Nagyobb János István- az Váraljai él; velem egy városban van. Bodó György az Karácsonfalvi itt van; az is velem az Aga' rabja. Szolga György Szolga Mihály' fia Oklándi az is velem együtt itt van; él. Maros-széki Balázi István Csokfalvit által vitték a' Vizen; láttam: az Portára adták. Oklándi Róka János Kercse falván van. Én nekem reménykedett Balázi István: hogy irják-meg feleséginek és küldjék-meg, mert által adták az Vizen; nám Szent Györgyhöz közel van Csokfalva. Ezek után Isten tartsa-meg Keteket mindnyájon, és oltalmazza-meg ilyen nyomoruságos rabságtól mint mi vagyunk.

Én Lókodi Balázs Lőrinczi, szolgállok ha Isten éltet, 's megszabaditt Kigyelmeteknek. 1660 Aprilis 15.

P. S. Maréfalvi Lőrincz György' fia Lőrinczi János felől mikor a' Sáneczban elfogták, akkor láttam hogy elfogták; de nem tudom hol van.

Édes Orbán Sigmond Uram! Az élő Istenre

kérem Kedet: ne hagyjon Ketek, hanem forgódjék szabadulásomon, melyet megszolgállok ha élek.

Lókodi Balázs Lőrincz.

Telek falvi Rigó Pál' fia- Rigó Pál itt van Krimben. Bálint János' fia is itt Krimben. Többet Telekfalváról nem tudok, Kovács Pál is itt van 37).

XXX.

*Mikó István I. Apafi Mihály fejedelemhez
1686ban.*

Méltóságos Fejedelem, nekem Kegyelmes Uram, Isten Nagyságodat szerencsésen éltesse!

Újabbán is akarám Nagyságodat Kegyelmes Uram tudósítani: az mint az Tatárok Lengyelországba bécsaptak volt, azt hozák Klms. Uram bizonyosan, hogy 300 falut égettenek-el; sokat is rablottanak. Haragja nagy vagyon Klms. Uram az lengyel Királynak az moldovai Vajdára, hogy tudtára volt az Tatárok' indulatja 's meg nem irta. Gyász Vásár (Jassy) felé félnek Klmes. Uram: hogy az Lengyelek oda közelítsenek. Én Klms. Uram újabbán most is expediáltam böcsületes embert Moldovába, az ki bizonyos hirt hozzon; ha mi, oly hirt hoz: Nagyságodat Klms. Uram mentest tudósítom. Ajánlom Isten' óltalmába Nagyságodat Kegyelmes Uram.

Bodok ao.
1686 9a Mart.

Nagyságod' alázatos
szolgája
Mikó István m.p. 38).

közli

Nagy Ajtai Kovács István.

37). Az eredeti levélből.

38). Az eredeti levélből.